

Ansökningar att starta eller utöka fristående skola

Statistik över ansökningar inför läsåret
2022/23

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
Ansökningar om fristående skola 2022/23	3
Fler nyetableringar än utökningar i årets ansökningsomgång	3
Ansökningar om internationell skola	4
Ansökningar om nyetablering av fristående grundskola	5
Ökat intresse för att starta fristående grundskola.....	5
Mer än hälften av sökande driver inte grundskola sedan tidigare.....	6
Störst intresse att starta grundskola i större städer	7
Stor majoritet av ansökningarna från sökande som driver aktieföretag.....	8
Ansökningar om nyetablering av fristående gymnasieskola	9
Internationella skolor bidrar till en stor ökning av antalet inkomna ansökningar om nyetablering av gymnasieskola	9
Sökande som är nya på skolmarknaden bakom mer än hälften av ansökningarna	10
Flest ansökningar om skolor i pendlingskommuner nära storstad.....	11
Utökning av fristående skola	13
Fortsatt få ansökningar om utökning av grundskola	13
Lågt antal ansökningar om utökning av gymnasieskola.....	13
Från 2021 möjligt att ansöka om att bedriva distansundervisning	15
Distansundervisning i grund- och gymnasieskola	15
Ansökningar om distansundervisning i ansökningsomgång 2021	15
Om statistiken	16
Mer om tillståndsprövning	16

Sammanfattning

Statistiken visar i korthet att:

- Totalt har Skolinspektionen mottagit 222 ansökningar om utökning och nyetablering av fristående skola i 2021 års ansökningsomgång inför läsåret 2022/23. Det är en ökning med ungefär sju procent jämfört med ansökningarna inför läsåret 2021/22.
- Av de 222 ansökningarna rör 122 ansökningar nyetablering och 100 rör utökning av befintlig skolverksamhet.
- Antalet inkomna ansökningar om att starta internationella skolor¹ har ökat i årets ansökningsomgång och uppgår till 33 ansökningar, vilket är mer än en fördubbling jämfört med 2020. En aktör står bakom 29 av de 33 ansökningarna. Alla ansökningar rör både internationell grundskola och internationell gymnasieskola och ingår i den uppdelade statistiken om respektive ansökningsform. Ansökningarna om internationell skola är en bidragande faktor till det ökade totala antalet inkomna ansökningar.
- I årets ansökningsomgång inkom 64 ansökningar om nyetablering av gymnasieskola och internationell skola på gymnasienivå. Jämfört med 2020 års ansökningsomgång har denna kategori ansökningar i år ökat med ungefär 40 procent. En bidragande faktor till ökningen är ansökningarna om internationella skolor. Antalet ansökningar om utökning av gymnasieskola har minskat med 22 procent jämfört med 2020.
- I årets ansökningsomgång inkom 91 ansökningar om nyetablering av grundskola, grundsärskola och internationell skola på grundskolenivå vilket är det högsta antalet sedan 2016. Jämfört med 2020 har antalet ökat med över 80 procent, även här är internationella skolor en bidragande faktor till ökningen. Antalet ansökningar om utökning av fristående grundskola är i linje med tidigare år.
- För både nyetablering av grundskola och gymnasieskola har majoriteten av de inkomna ansökningarna inkommit från sökande som inte är etablerade på skolmarknaden.
- De inkomna ansökningarna berör fler kommuner jämfört med 2020, både vad gäller grund- och gymnasieskola.
- Över 90 procent av de inkomna ansökningarna är från sökande vars associationsform är aktiebolag, varav 61 procent ingår i en koncern.
- Utöver de 222 inkomna ansökningarna om fristående och internationell skola har det inkommit ansökningar från tre enskilda huvudmän om tillstånd att bli utförare av utbildning där distansundervisning används. Distansundervisning är en ny tillståndstyp för 2021.

¹ I en internationell skola följer inte undervisningen en svensk läroplan utan istället en utländsk eller internationell läroplan. Internationella skolor riktar sig i första hand till elever som befinner sig i Sverige under en begränsad tid.

Inledning

Av totalt 4882² grundskoleenheter i Sverige i januari 2021 drevs ungefär var sjätte av en enskild huvudman. Av Sveriges 1302 gymnasieskolenheter drevs ungefär var tredje skola av en enskild huvudman. För att kunna starta eller utöka en fristående skola krävs ett godkännande från Skolinspektionen. En ansökan måste lämnas in senast den 31 januari läsåret innan planerad skolstart.

I denna rapport redovisas statistik över ansökningar om att starta eller utöka fristående skola inför läsåret 2022/23. I rapporten skildras bland annat utvecklingen av antalet inkomna ansökningar av fristående grund- och gymnasieskola, såväl som internationella skolor, över tid och fördelningen mellan befintliga och nya huvudmän. En del fokus läggs även på geografiska faktorer såsom fördelningen mellan olika typer av kommungrupper där skolorna är planerade att starta och hur många kommuner som berörs av ansökningarna. Rapporten fokuserar främst på ansökningar om att starta nya skolor men i slutet finns också ett kortare avsnitt om utökningar av befintliga skolor. På Skolinspektionens webbsida finns även en detaljerad tabell över alla ansökningar³.

Efter regeringens beslut om ändring i skollagen⁴ (2010:800) som trädde i kraft 1 augusti 2020 om möjlighet till distans- och fjärrundervisning har Skolinspektionen infört ansökningar om distansundervisning som en ny tillståndstyp. Den nya tillståndstypen innebär att sökande även kan ansöka om tillstånd att bli utförare av utbildning där distansundervisning används. Både enskilda och kommunala sökande kan ansöka om distansundervisning⁵. Ansökan rör en viss utbildning vid en viss skolenhet och hanteras då inom ordinarie ansökningsomgång och ska om möjligt beslutas senast 1 september om det avser en hel utbildning på gymnasienivå eller 1 oktober om det avser särskilt stöd. Ansökningarna i årets ansökningsomgång rör skolstart 2022/23. Årets ansökningar om distansundervisning särredovisas i slutet av rapporten. Fjärrundervisning ingår inte i rapporten då det ansöks om löpande under året.

² Enligt statistik från Skolverkets register över skoladresser: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/skoladresser-fran-skolenhetsregistret>

³ <https://skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/statistik/statistik-tillstand-fristande-skolor/>

⁴ SFS 2020:605

⁵ Tillstånd för distansundervisning är inte kopplat till covid-19 pandemin utan en ny tillståndstyp.

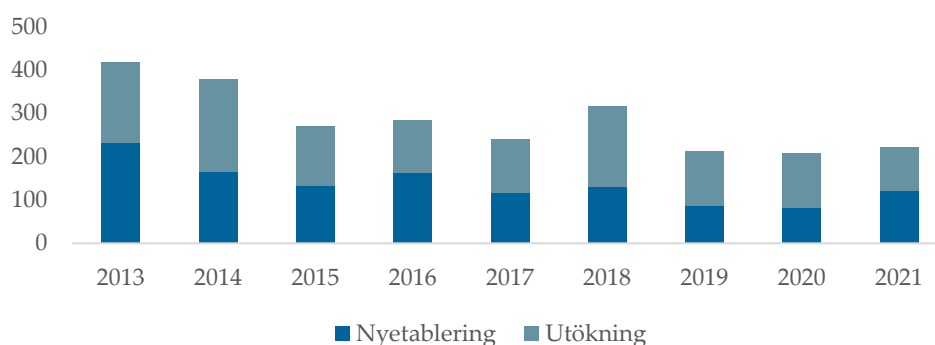
Ansökningar om fristående skola 2022/23

Fler nyetableringar än utökningar i årets ansökningsomgång

I årets ansökningsomgång har det inkommit 222 ansökningar om nyetablering och utökning av fristående skola vilket är sju procent fler än antalet inkomna ansökningar 2020. Av de 222 inkomna ansökningarna rör 122 nyetablering av fristående skola och 100 rör utökning. Det är ovanligt att det inkommer fler ansökningar om nyetableringar än utökningar – detta har enbart inträffat ett fåtal gånger tidigare, senast var 2016. Majoriteten av de inkomna ansökningarna rör ansökningar om gymnasieskola, totalt rör 146 ansökningar gymnasieskola och fem ansökningar gymnasiesärskola. Det har inkommit totalt 104 ansökningar om nyetablering och utökning av grundskolan, det är den högsta andelen inkomna grundskoleansökningar sedan 2016. Intresset för att starta internationella skolor har ökat och i årets ansökningsomgång inkom 33⁶⁷ ansökningar om internationella skolor, samtliga ansökningar rör både grundskolenivå och gymnasienivå. Detta är den högsta andelen inkomna ansökningar om internationell skola sedan Skolinspektionen började sammanställa statistiken.

Ansökningarna i årets ansökningsomgång har huvudsakligen inkommit från sökande som driver aktiebolag. Över 90 procent av de inkomna ansökningarna är från sökande vars associationsform är aktiebolag. Även 2019 och 2020 var andelen över 90 procent vilket är en ökning jämfört med perioden 2010-2018 då i genomsnitt 83 procent av ansökningarna inkom från sökande med associationsform aktiebolag. Av de sökande vars associationsform är aktiebolag ingår 61 procent i en koncern. Andelen är högre bland sökande som ansöker om utökning, 85 procent, motsvarande andel är 49 procent för bolag som ansöker om nyetablering. Sammantaget är 37 koncerner representerade bland de sökande aktiebolagen. Två av de största koncernerna står tillsammans för 22 procent av ansökningarna.

Diagram 1 - Antal inkomna ansökningar under perioden 2013-2021

⁶ När statistiken presenteras uppdelat på verksamhetsformerna grundskola och gymnasieskola redovisas ansökningarna separat, uppdelat räknas antalet ansökningar om internationella skolor därför som 66 stycken.

⁷ I årets ansökningsomgång har utöver de 33 ansökningarna från enskilda sökande även inkommit en (1) ansökan från en kommunal huvudman. Den ingår inte sammanställningen i rapporten.

Ansökningar om internationell skola

Ansökan om att starta eller utöka internationell skola är liksom för övriga ansökningar öppen fram till den 31 januari varje år. En internationell skola är definierad som en skola där utbildningen istället för att följa en svensk läroplan följer ett annat lands eller en internationell läroplan. Internationella skolor riktar sig i första hand till elever som är bosatta i Sverige under en begränsad tid.

För att driva en internationell grundskola krävs tillstånd från Skolinspektionen, både kommunala och enskilda huvudmän måste ansöka om tillståndet. För internationell gymnasieskola prövas ansökan om rätt till bidrag. Enskilda huvudmän får ta ut avgift för utbildningen i en internationell skola, ifall det är en kommunal skola som driver undervisningen ska den vara avgiftsfri. I årets ansökningsomgång har de sökande angett elevavgifter från 24 000 kr till 96 000 kr per elev och läsår.

Enligt Skolverkets skolenhetsregister⁸ för januari 2021 finns idag 13 aktiva enskilda internationella skolor på grundskolenivå och sex aktiva kommunala internationella skolor på grundskolenivå. Antalet internationella skolor på gymnasienivå uppgår i dagsläget till sju skolor, samtliga drivs av enskilda huvudmän.

I årets ansökningsomgång har det inkommit 33 ansökningar om internationell skola, alla ansökningar berör både internationell skola på grundskolenivå och internationell skola på gymnasienivå. Detta är en fördubbling jämfört med 2020 då 16 ansökningar inkom. Bakom de inkomna ansökningarna står sex bolag varav två av bolagen ingår i en koncern. Bakom de fyra bolagen som inte ingår i en koncern står en aktör, dessa fyra bolag står för 29 av de 33 inkomna ansökningarna.

Av de inkomna ansökningarna rör tre ansökningar skolor med avsikt att etableras i Stockholms och Malmö kommun, 17 ansökningar rör etablering i större städer⁹ och 13 ansökningar rör etablering av skolor i pendlingskommuner nära storstad. Flertalet av de kommuner som berörs av ansökningarna har inte någon etablerad internationell skola enligt Skolverkets skolenhetsregister. Ett urval av de berörda kommunerna är Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Norrköping, Umeå och Sundsvall.

Detaljer kring ansökningar om internationell skola presenteras under respektive verksamhetsform och ingår i sammanställd statistik kring grund- och gymnasieansökningar.

Diagram 2 – Antal ansökningar om internationell skola 2013-2021

⁸ <https://skolverket.se/skolutveckling/statistik/skoladresser-fran-skolenhetsregistret>

⁹ Enligt SKR:s kommungruppsindelning 2017

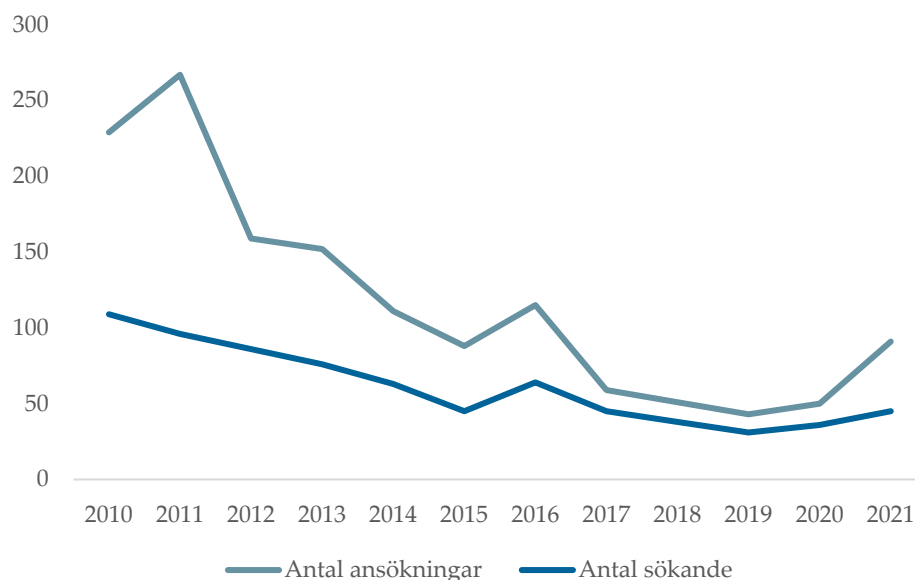
Ansökningar om nyetablering av fristående grundskola

Ökat intresse för att starta fristående grundskola

I årets ansökningsomgång har antalet inkomna ansökningar om nyetablering av fristående skola ökat över 80 procent jämfört med 2020. Totalt har 91 ansökningar om nyetablering av grundskola inkommit. Antalet inkomna ansökningar är det högsta sedan 2016 då 115 ansökningar inkom. I genomsnitt inkom 55 ansökningar under perioden 2017-2020, men redan 2020 visade på en uppgång. En förklaring till ökningen av antalet inkomna ansökningar är ansökningarna om internationella skolor. Av de 91 inkomna ansökningarna om nyetablering av grundskola rör 33 ansökningar nyetablering av internationell skola på grundskolenivå. I årets ansökningsomgång har ingen ansökan rörande grundsärskola inkommit.

Även antalet sökande har ökat något i årets ansökningsomgång jämfört med de senaste tre åren. Totalt har 45 sökande inkommit med ansökningar om nyetablering av grundskola. Men antalet sökande ligger ändå på en lägre nivå jämfört med tidigare ansökningsomgångar, under perioden 2010-2017 var det genomsnittliga antalet sökande 73. I genomsnitt har de 45 sökande inkommit med två ansökningar var.

Diagram 3 – Antal ansökningar och antal sökande om nyetablering av fristående grundskola

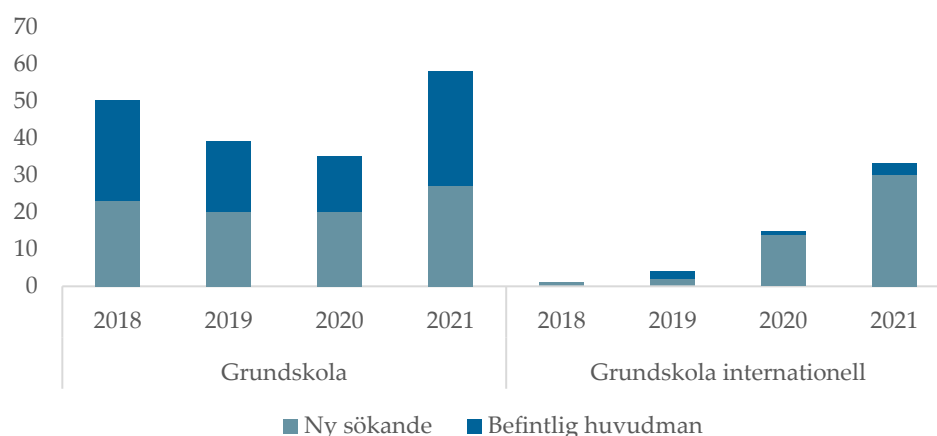

Mer än hälften av sökande driver inte grundskola sedan tidigare

Andelen inkomna ansökningar från sökande utan etablerad skolverksamhet har ökat i de senaste två ansökningsomgångarna. Av de totalt 91 inkomna ansökningarna rörande nyetablering av grundskola har 63 procent inkommit från sökande utan en verksam grundskola, motsvarande genomsnitt för 2020 var 68 procent. Under perioden 2013-2019 var i genomsnitt varannan ansökan från en sökande som inte driver grundskola sedan tidigare. Att andelen ansökningar från sökande utan befintlig grundskola har ökat i årets ansökningsomgång beror till stor del på ansökningarna om internationell skola på grundskolenivå.

Ifall ansökningarna istället delas upp mellan ansökningar om grundskola och ansökningar om internationell grundskola ser mönstret annorlunda ut. Då är antalet inkomna ansökningar från nya sökande om nyetablering av grundskola i nivå med tidigare år. Det som sticker ut är att ansökningarna från nya sökande om internationell grundskola tillkommer.

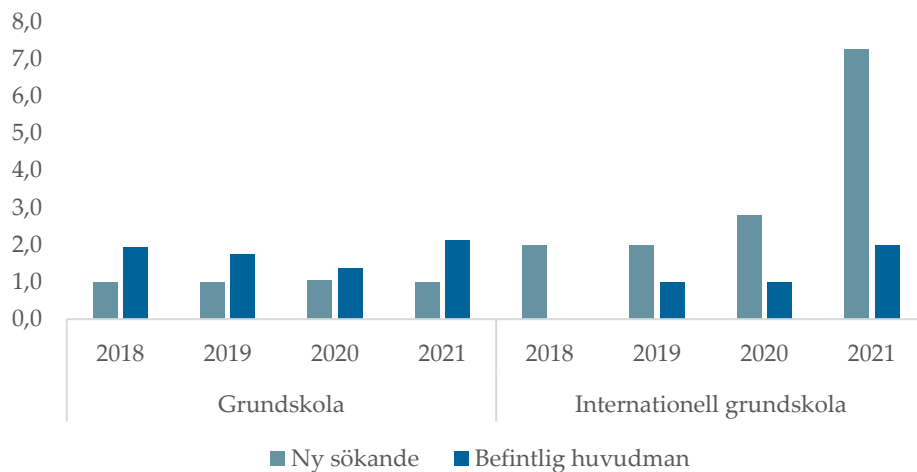
Diagram 4– Antal ansökningar om nyetablering av grundskola uppdelat på befintlig huvudman och ny sökande och nyetablering av grundskola och internationell skola på grundskolenivå

Bakom de 91 inkomna ansökningarna står 45 sökande, varav fyra sökande ansökt enbart om internationell skola på grundskolenivå och två sökande ansökt om både nyetablering av grundskola och internationell skola på grundskolenivå. I genomsnitt har de 45 sökande inkommit med två ansökningar var. Antalet sökande som inkommit med ansökningar 2021 är det högsta sedan 2016 då 71 sökande inkom med ansökningar om nyetablering av grundskola. Under perioden 2017-2020 inkom i genomsnitt 38 sökande med ansökningar.

För ansökningar om nyetablering av grundskola är det vanligare att befintliga huvudmän inkommer med ansökningar. I genomsnitt har de befintliga huvudmännen inkommit med två ansökningar var, motsvarande genomsnitt för nya sökande är en (1) ansökan var. För internationell grundskola är förhållandet det motsatta, nya sökande har i genomsnitt inkommit med sju ansökningar var och befintliga huvudmän har i genomsnitt inkommit med två ansökningar var.

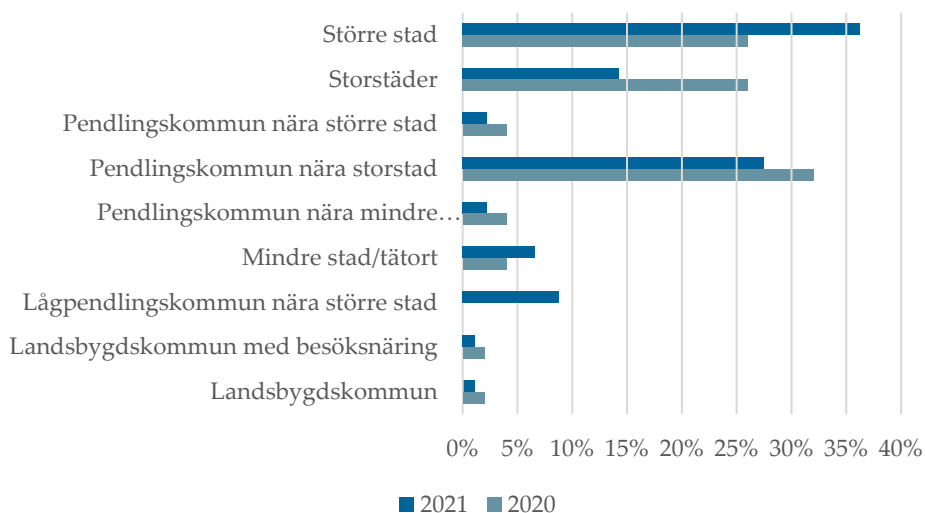
Diagram 5 - Genomsnittligt antal inkomna ansökningar per sökande uppdelat på befintlig och ny sökande och ansökningar om nyetablering av grundskola och internationell grundskola

Störst intresse att starta grundskola i större städer

I årets ansökningsomgång är intresset för nyetablering av grundskola störst i större städer¹⁰, ungefär en av tre ansökningar rör start av grundskola eller internationell skola på grundskolenivå i större städer, i 2020 års ansökningsomgång rörde ungefär var fjärde ansökan grundskolor belägna i större städer. Av de 33 inkomna ansökningarna rörande internationell skola i årets ansökningsomgång rör 17 ansökningar skolor belägna i större städer, 13 ansökningar rör skolor belägna inom pendlingsavstånd från storstad och resterande tre rör skolor som ska etableras i storstad. Även för ansökningarna rörande etablering av grundskola som inte är internationell är intresset störst i större städer, 16 av de 58 ansökningarna rör skolor i större stad. Pendlingskommun nära storstad är den näst vanligaste ansökningsområdet med 12 av 58 ansökningar.

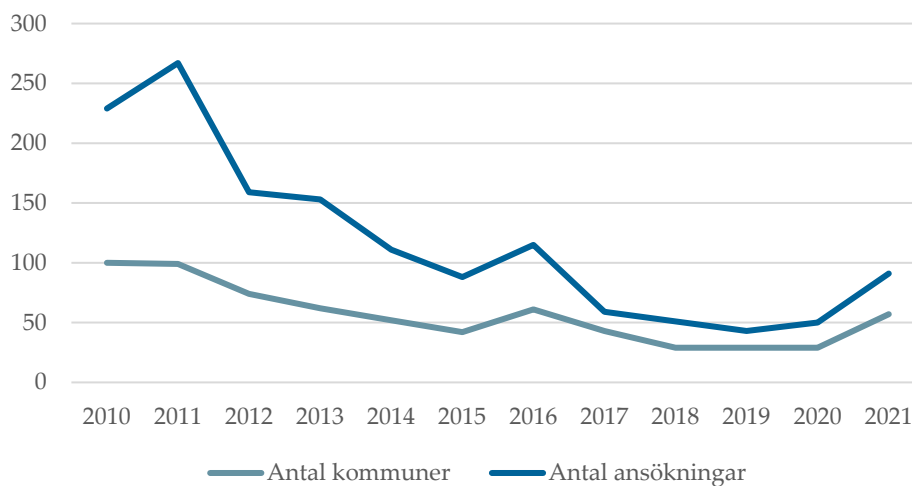
Diagram 6 – Andel ansökningar om nyetablering av grundskola fördelat på kommungrupp

¹⁰ Enligt SKR:s kommungruppsindelning 2017

Utöver att antalet ansökningar om nyetablering har ökat i årets ansökningsomgång har även antalet berörda kommuner ökat. Under perioden 2017-2020 var det genomsnittliga antalet berörda kommuner 33 men i årets ansökningsomgång berörs 57 kommuner av ansökningarna om nyetablering av grundskola. Det är nästan en fördubbling jämfört med de 29 berörda kommunerna 2020.

Diagram 7- Antal ansökningar om nyetablering av grundskola samt antalet berörda kommuner, 2010-2021

Stor majoritet av ansökningarna från sökande som driver aktiebolag

Av de 91 inkomna ansökningarna i årets ansökningsomgång har 82 ansökningar inkommit från sökande med associationsform aktiebolag, det motsvarar 90 procent. Ansökningar från sökande med associationsform ekonomisk förening är näst vanligast och utgör fyra procent av ansökningarna. De resterande fem ansökningarna har inkommit från sökande med associationsform enskild firma, ideell förening och "Övriga stiftelser och fonder".

Av de totalt 45 sökande som ansökt om tillstånd för nyetablering av fristående grundskola är 13 sökande del av en koncern, varav två av de sökande tillhör samma koncern. De 13 sökande har totalt inkommit med 29 ansökningar och mellan en till fem ansökningar var. En sökande som inkommit med två ansökningar driver 38 etablerade grundskolor i Sverige enligt siffror från Skolverkets skolenhetsregister¹¹. En annan sökande som också tillhör en koncern och som inkommit med två ansökningar driver 29 etablerade grundskolor. De 13 sökande som ingår i en koncern driver i genomsnitt åtta skolor var, motsvarande genomsnitt för de 32 sökande som inte är en del av en koncern är 0,3 skolor var.

¹¹ Enligt statistik från Skolverkets register över skoladresser: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/skoladresser-fran-skolenhetsregistret>

Ansökningar om nyetablering av fristående gymnasieskola

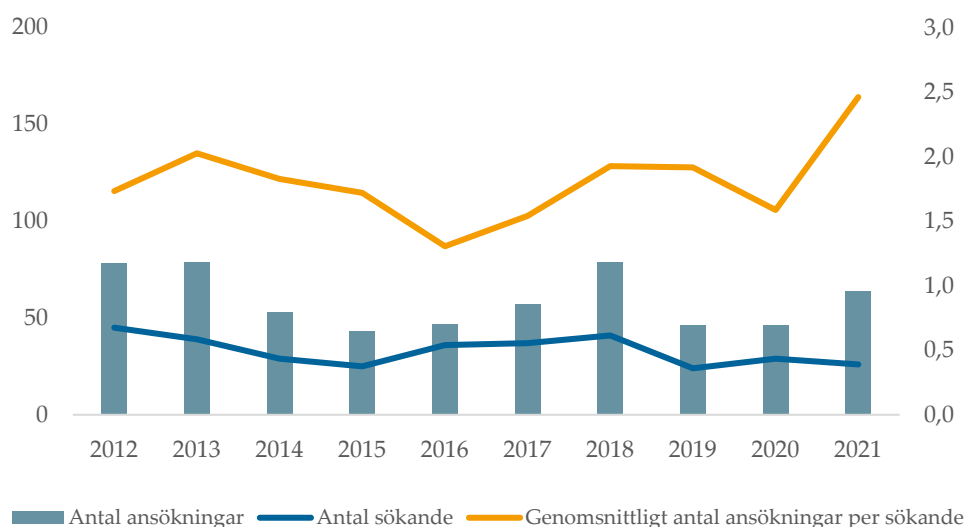
Internationella skolor bidrar till en stor ökning av antalet inkomna ansökningar om nyetablering av gymnasieskola

Skolinspektionen har fått in 64 ansökningar om nyetablering av fristående gymnasieskola inför läsåret 2022/23 vilket är en ökning med över 40 procent jämfört med både 2020 och 2019 års ansökningsomgång. Ökningen kan förklaras av att antalet ansökningar om internationella skolor på gymnasienivå har ökat i år. Av de 64 inkomna ansökningarna utgör ansökningar om internationella skolor nästan 52 procent. Utöver de 33 ansökningarna om internationell skola har det inkommit fyra ansökningar rörande nyetablering av fristående gymnasieskola, resterande 27 ansökningar rör nyetablering av gymnasieskola.

Bakom de 64 ansökningarna står 26 sökande, vilket är i nivå med 2019 och 2020 års ansökningsomgångar då i genomsnitt 27 sökande inkom med ansökningar. Årets antal sökande är något lägre än genomsnittet för perioden 2012-2019, då inkom i genomsnitt 35 sökande med ansökningar.

I årets ansökningsomgång har sökande i genomsnitt ansökt om att starta 2,5 skolor var. Under perioden 2010-2020 var motsvarande genomsnitt två ansökningar var. En förklaring till att andelen är något högre i år är att ansökningarna om internationell skola inkommit från ett fåtal sökande. De sex sökande har inkommit med mellan en (1) och åtta ansökningar var.

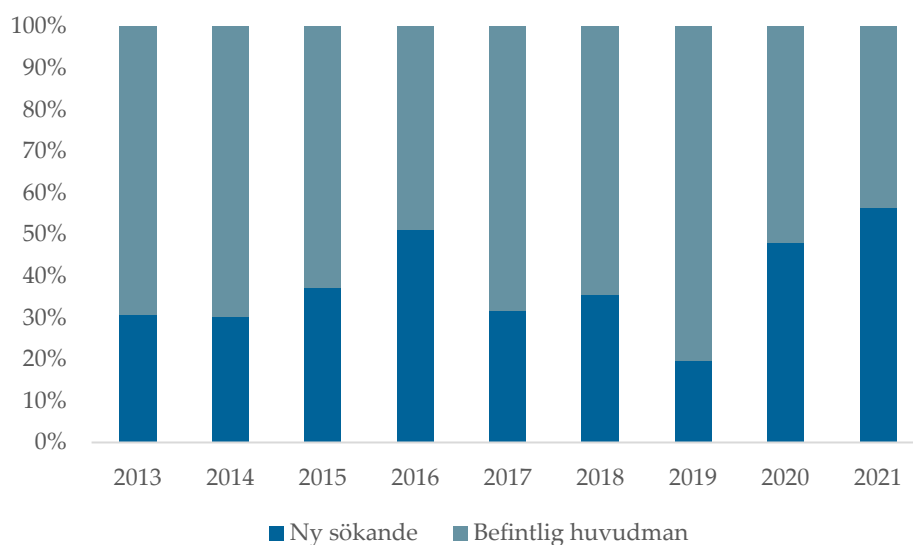
Diagram 8– Antal inkomna ansökningar om nyetablering av gymnasieskola och antal sökande, höger axel visar genomsnittligt antal inkomna ansökningar per sökande

Sökande som är nya på skolmarknaden bakom mer än hälften av ansökningarna

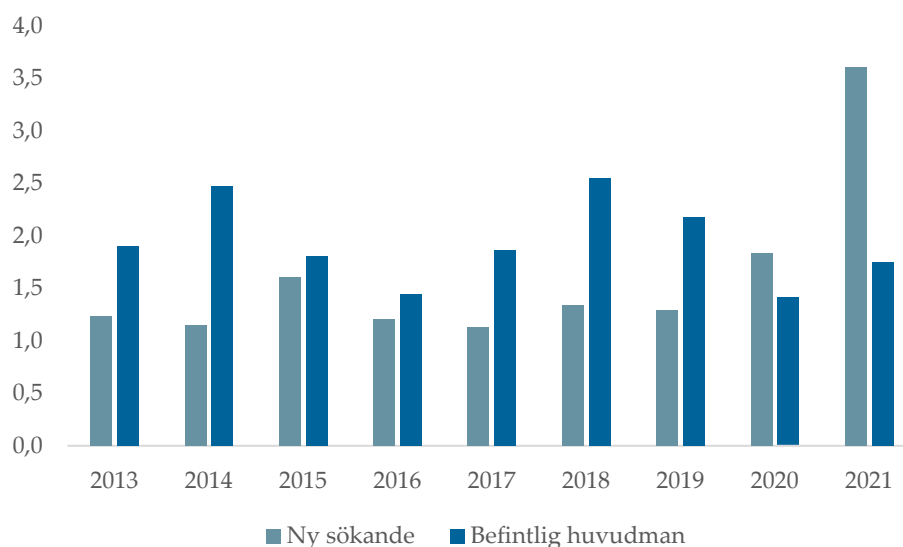
I årets ansökningsomgång har majoriteten av ansökningarna inkommit från sökande som inte är etablerade på skolmarknaden inom gymnasieskola, gymnasiesärskola eller grundskola. Av totalt 64 inkomna ansökningar om nyetablering av gymnasieskola, internationell skola på gymnasienivå och gymnasiesärskola har 36 ansökningar inkommit från sökande som är nya på skolmarknaden. Det motsvarar 56 procent av ansökningarna. Tre av ansökningarna har inkommit från sökande som inte har en befintlig gymnasieskola eller gymnasiesärskola sedan tidigare, men som driver en etablerad grundskola. Under perioden 2013-2020 var den genomsnittliga andelen nya huvudmän som inkom med ansökningar 35 procent. Även här är det ansökningar om internationella skolor som bidrar till den brutna trenden. I enbart en av ansökningarna om internationell skola på gymnasienivå driver sökande befintlig gymnasieskola, det vill säga 97 procent av de inkomna ansökningarna om internationell skola på gymnasienivå har inkommit från en sökande utan etablerad skolverksamhet. Andelen ansökningar som inkommit från sökande som driver befintlig gymnasieskola, med ansökningarna om internationell skola på gymnasienivå borträknat, följer tidigare mönster. Av 31 inkomna ansökningarna har 77 procent av de sökande en etablerad skolverksamhet.

Diagram 9– Andel nya och befintliga huvudmän i ansökningar om nyetablering av gymnasieskola åren 2013-2021

Under perioden 2013-2020 var det vanligast att ansökningar om tillstånd av nyetablering av gymnasieskola inkom från sökande med etablerad skolverksamhet. I årets ansökningsomgång har sökande som inte är huvudmän inkommit med fler ansökningar om ny skola jämfört med befintliga huvudmän. Befintliga huvudmän har i genomsnitt inkommit med 1,8 ansökningar var om att starta gymnasieskola och sökande som inte är huvudmän med 3,6 ansökningar. Förklaringen till att det genomsnittliga antalet ansökningar är högre i år är att ett fåtal sökande lämnat in flera ansökningar om internationella skolor på gymnasienivå.

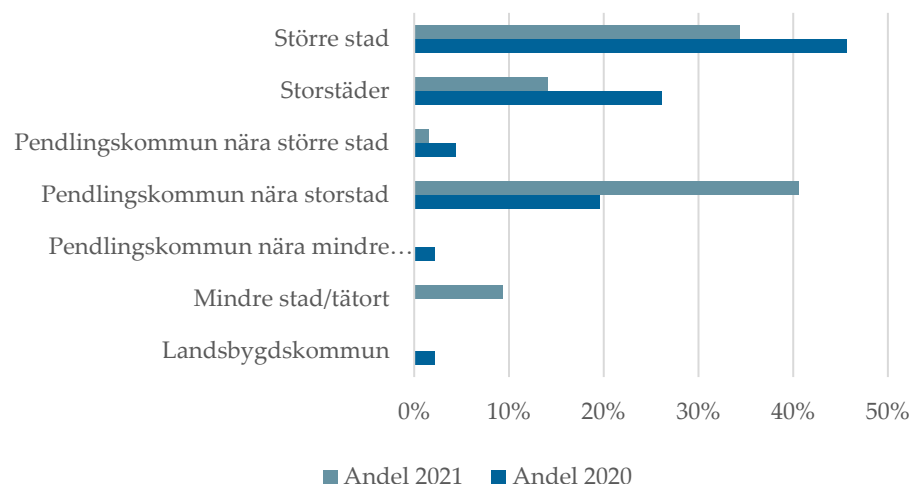
Diagram 10– Genomsnittligt antal inkomna ansökningar uppdelat på nya sökande och befintliga huvudmän

Flest ansökningar om skolor i pendlingskommuner nära storstad

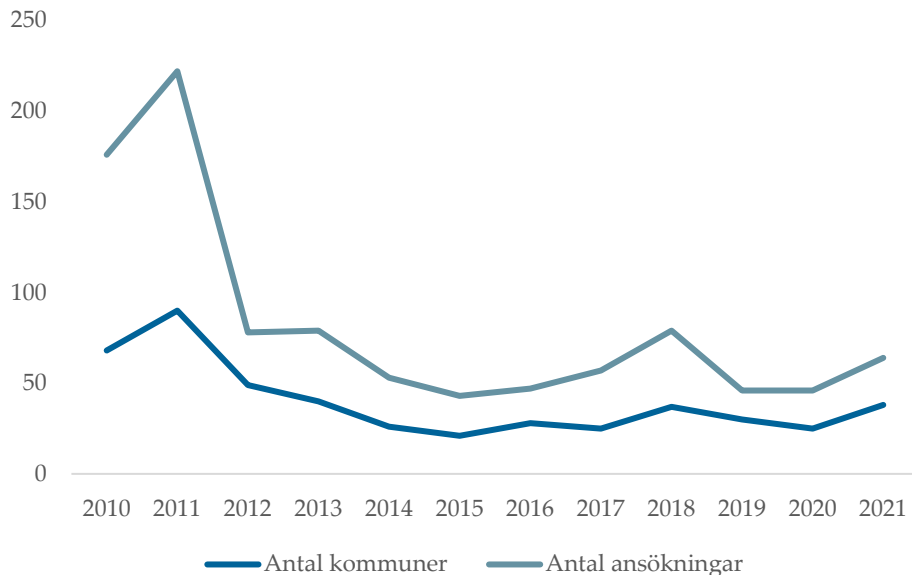
I årets ansökningsomgång rör 25 av 64 ansökningar nyetablering av gymnasieskola i kommuner som enligt SKR:s kommungruppsindelning 2017 klassas som kommuner inom pendlingsavstånd från storstad, vilket är en fördubbling jämfört med föregående år. Till exempel har det inkommit tre ansökningar var rörande nyetablering av gymnasieskola i Danderyds, Järfälla, Nacka, Sollentuna och Täby kommun, ansökningarna rör både nyetablering av gymnasieskola och nyetablering av internationell gymnasieskola. I förra årets ansökningsomgång rörde nästan hälften (46 procent) av ansökningarna skolor i större stad, i årets ansökningsomgång är motsvarande 34 procent. Några mindre städer/tätorter där ansökningar om nyetablering inkommit är Falköping, Kalmar, Kristianstad och Örnsköldsvik.

Diagram 11– Andel ansökningar om nyetablering av gymnasieskola 2021 och 2020 fördelat enligt SKR:s kommungruppsindelning 2017

De 64 ansökningarna rörande nyetablering av gymnasieskola rör totalt 38 kommuner, vilket är det högsta antalet kommuner sedan 2013 då ansökningarna rörde totalt 40 kommuner. Under perioden 2014 till 2020 var det genomsnittliga antalet kommuner 27.

Diagram 12 – Antal ansökningar om att starta fristående gymnasieskola och antalet berörda kommuner

Sökande är huvudsakligen aktiebolag

Så gott som alla inkomna ansökningarna om nyetablering av fristående gymnasieskola är inkomna från sökande vars associationsform är aktiebolag, hela 97 procent är aktiebolag. De övriga ansökningarna är inkomna från ideella föreningar och stiftelser. Även 2020 var andelen sökande med aktiebolag 97 procent, 2019 var samtliga inkomna ansökningar från sökande som driver aktiebolag.

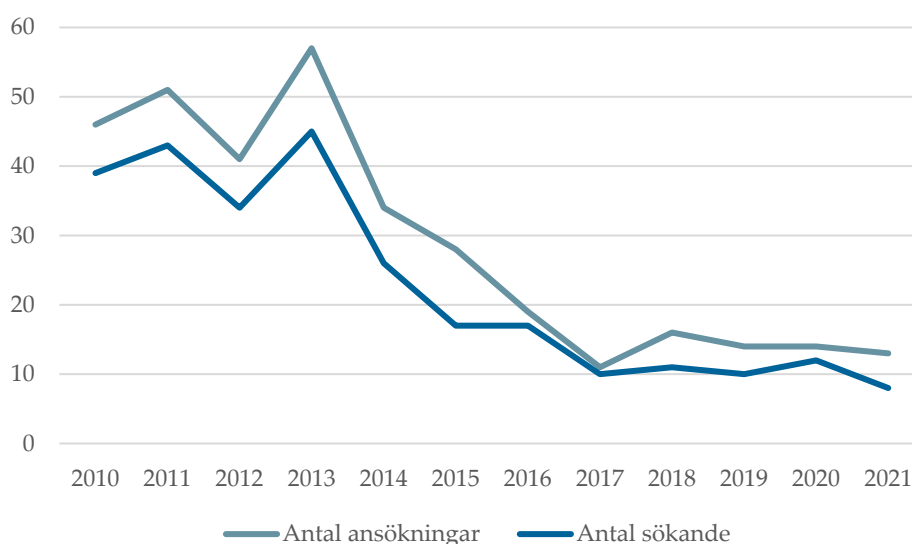
Bakom de 64 inkomna ansökningarna står 26 sökande varav 16 sökande ingår i en koncern. De 16 sökande har inkommit med totalt 27 av de 64 ansökningarna om nyetablering av gymnasie- och gymnasiesärskola och har inkommit med en till fyra ansökningar var. Sökande som ingår i en koncern driver i genomsnitt 1,6 gymnasieskolor idag, de tio sökande som inte är del av en koncern driver inga gymnasieskolor idag.

Utökning av fristående skola

Fortsatt få ansökningar om utökning av grundskola

I årets ansökningsomgång inkom 13 ansökningar om utökning av fristående grundskola. Det är i nivå med 2019 och 2020 då 14 ansökningar inkom. Bakom de 13 ansökningarna står åtta sökande. De åtta sökande har i genomsnitt inkommit med 1,6 ansökningar var vilket är något högre jämfört med de senaste fem åren då sökande i genomsnitt har inkommit med 1,2 ansökningar var. Ingen ansökan om utökning av grundsärskola har inkommit. Av de åtta sökande har sju aktiebolag som associationsform och en sökande "Övriga stiftelser och fonder". Sex av de sökande ingår i en koncern varav en av de sökande driver 45 befintliga grundskolor och en sökande 29 befintliga grundskolor. I genomsnitt driver sökande som ingår i en koncern 15 grundskolor var, de två sökande som inte ingår i en koncern driver en grundskola var. Av de 13 ansökningarna rör nio ansökningar grundskolor belägna i större städer och storstad.

Diagram 13 – Antal ansökningar om utökning av grundskola samt antalet sökande

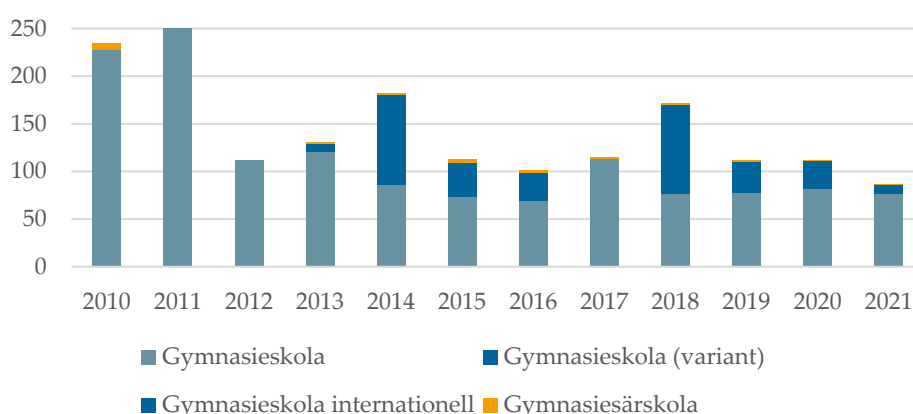
Lågt antal ansökningar om utökning av gymnasieskola

I årets ansökningsomgång har det inkommit 87 ansökningar om utökning av fristående gymnasieskola. Av de inkomna ansökningarna rör 77 ansökningar gymnasieskola, nio ansökningar rör avvikelser inom de nationella programmen på gymnasieskolan (särskilda varianter av nationella program, status som riksrekryterande utbildning eller nationellt godkänd idrottsutbildning) och en (1) ansökan rör gymnasiesärskola. I ansökningsomgången 2020 inkom 112 ansökningar om utökning av fristående gymnasieskola, vilket var precis samma antal som inkom 2019. Årets an-

tal inkomna ansökningar är en minskning med 22 procent jämfört med de två senaste åren, i genomsnitt inkom 128 ansökningar under perioden 2017-2020. Även ansökningarna rörande avvikelser inom de nationella programmen på gymnasieskolan har minskat jämfört med tidigare år. Årets nio ansökningar är en minskning med nästan 70 procent jämfört med 2020 då 29 ansökningar inkom.

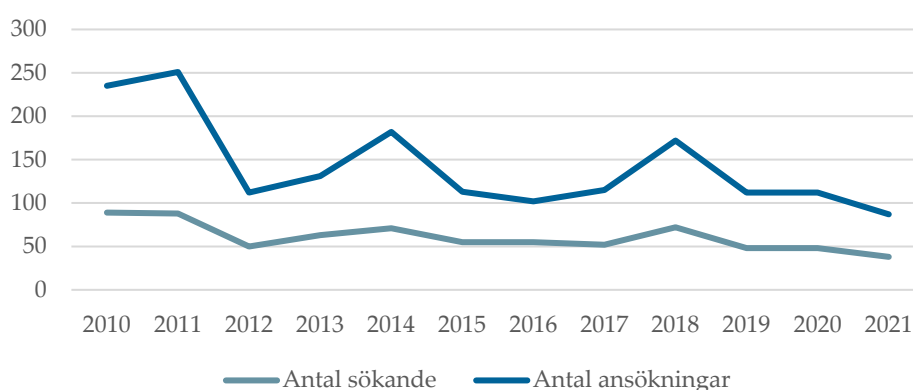
De ansökningar som i rapporten benämns som gymnasieskola (avvikelse) rör ansökningar om gymnasieprogram som utför undervisning som avviker från våra 18 nationella gymnasieprogram i Sverige. De innefattar program som exempelvis särskild variant inom det estetiska området av naturvetenskapsprogrammet. Andra program som ingår i begreppet är riksrekryterande utbildningar samt nationella idrottsutbildningar. Även de vanliga nationella programmen kan ingå i begreppet ifall de uppfyller definitionen enligt gymnasieförordningen¹². Tillstånden för de som i rapporten benämns som gymnasieskola (avvikelse) måste förnyas vart fjärde år.

Diagram 14 – Antal inkomna ansökningar om utökning av gymnasieskola

Bakom de 87 ansökningarna rörande utökning av gymnasieskola står 38 sökande. Det är en minskning av antalet sökande med 21 procent jämfört med 2020 då 48 sökande ansökte om utökning av gymnasieskola. I genomsnitt har varje sökande lämnat in 2,3 ansökningar vilket är samma genomsnittliga antal som 2019 och 2020. Av de 38 sökande har 35 aktiebolag som associationsform, en sökande driver ideell förening och två sökande bedriver bolag med associationsform "Övriga stiftelser och fonder". 30 av de 38 sökande ingår i en koncern, varav tio av de sökande ingår i samma koncern. De 30 sökande står för 77 av de inkomna ansökningarna om utökning. Av de inkomna ansökningarna rör 72 procent utökning av skolor belägna i större stad eller storstad.

Diagram 15 – Antal inkomna ansökningar om utökning av gymnasieskola och antal sökande

¹² Riksrekrytering enligt 19§ och 21§

Från 2021 möjligt att ansöka om att bedriva distansundervisning

Distansundervisning i grund- och gymnasieskola

Senast den 31 januari varje år kan huvudmän ansöka om att bli utförare av utbildning där distansundervisning används i vissa skolformer som särskilt stöd eller som hel utbildning, utbildningen får starta tidigast kalenderåret efter. Ansökan ska avse en viss utbildning vid en viss skolenhet. Distansundervisning är en interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid. Distansundervisningen kan bedrivas som särskilt stöd i grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Det kan även bedrivas som hel utbildning i gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Både enskilda och offentliga huvudmän kan bli utförare av distansundervisning och måste ansöka om tillstånd hos Skolinspektionen.

De ansökningar som inkommit till Skolinspektionen i årets ansökningsomgång från enskilda huvudmän avser att starta distansundervisningen höstterminen 2022.

Ansökningar om distansundervisning i ansökningsomgång 2021

I ansökningsomgången 2021 har utöver de 222 inkomna ansökningarna om fristående grund- och gymnasieskola inkommit ansökningar om att bli utförare av utbildning där distansundervisning används. Tre¹³ enskilda huvudmän har ansökt om att bli utförare av distansundervisning. Två av dessa avser ansökningar om att bli utförare av distansundervisning som särskilt stöd för grundskola. En ansöker om att bli utförare av särskilt stöd i gymnasieskola och hel utbildning i gymnasieskola.

Distansundervisning som särskilt stöd kan ges till elever som på grund av dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik inte kan delta i den ordinarie undervisningen. Huvudmännen som söker för särskilt stöd på grundskolenivå har inte angett någon annan särskild inriktning för denna elevkategori. Inom gymnasieskola kan hel utbildning ges till en elev som inte kan delta i den ordinarie undervisningen på grund av en dokumenterad medicinsk, psykisk eller social problematik eller av andra särskilda skäl. Huvudmannen som söker för gymnasieskolenivå har inte heller angett någon särskild elevkategori inom ramen för den lagstadgade.

¹³ Utöver de tre enskilda sökande har 12 kommunala sökande inkommit med ansökningar om distansundervisning i årets ansökningsomgång

Om statistiken

Statistiken som rör ansökningar och beslut om att starta fristående skola eller utöka befintlig fristående skola med nya årskurser eller program publiceras två gånger per år. I mars publiceras statistik avseende de ansökningar som inkommit och i november publiceras statistik avseende besluten för dessa ansökningar. I denna rapport redovisas statistik över ansökningar om att starta eller utöka fristående skola inför läsåret 2022/23. Ansökningarna omfattar förskoleklass, grundskola, grundsärskola, internationell grundskola, fritidshem, gymnasieskola, gymnasiesärskola och internationell gymnasieskola. Nytt i årets ansökningsomgång är att enskilda och kommunala sökande kan ansöka om distansundervisning. Enbart ansökningar från enskilda sökande redovisas i rapporten.

Notera att det slutgiltiga antalet ansökningar kan skilja sig mot antalet som uppges i denna rapport. Det kan till exempelvis bero på att vissa ansökningar visar sig vara dubletter eller att en ansökan om utökning istället bedöms gälla en nyetablering.

Mer om tillståndsprövning

Alla som vill starta en fristående skola, utöka en befintlig fristående skola med nya årskurser eller program eller bedriva utbildning där distansundervisning används måste ansöka om detta hos Skolinspektionen. Skolinspektionen bedömer ansökan utifrån kraven i skollagen samt övriga lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för den aktuella ansökan.

Under handläggningen kontrolleras och bedöms bland annat innehållet i ansökan, kommunernas yttranden, antagningsstatistik till gymnasieskolan (om ansökan gäller gymnasieskola), ekonomin hos sökanden samt eventuella tillsynsärenden. Från och med 2019 görs också en prövning av huvudmannens ägar- och ledningskrets gällande lämplighet samt insikt i de regelverk som gäller för att bedriva skola. Skolinspektionens beslut kan överklagas i domstol.